

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/34/2016
Identifikačné číslo spisu:	1311213970
Dátum vydania rozhodnutia:	01.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1311213970.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v spore žalobcu Mgr. Ing. S. I., bývajúcemu v Q., proti žalovanému JUDr. K. J., advokátovi, so sídlom v D., zastúpenému advokátskou kanceláriou MARCEL BIZNÁR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská č. 31, IČO: 36 868 221, o zaplatenie istiny 331, 94 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III, pod sp.zn. 17 C/142/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. novembra 2015 sp.zn. 10Co/402/2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 19. novembra 2015 sp.zn. 10 Co/ 402/2015 z r u š u j e a vec tomuto súdu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 19. novembra 2015 sp.zn. 10Co/402/2015-194 podľa § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III (ďalej „súd prvej inštancie“) zo 7. mája 2015 č.k. 17C/142/2011-163, ktorým bol „zamietnutý vzájomný návrh“ o zaplatenie 331,94 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania 34,95€ (§142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.). Rozhodnutie odôvodnil vecnou správnosťou preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, v dôsledku čoho sa v celom rozsahu stotožnil s jeho právnym názorom o neunesení dôkazného bremena žalobcom ohľadom opodstatnenosti uplatneného nároku a jeho premlčaní.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie 9. januára 2016, jeho prípustnosť vyvodzoval z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), namietajúc, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a to nedoručením mu vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu, vyjadrenia žalovaného „Doplnenie dôkazov“ z 29. októbra 2014 s prílohami (č.l. 126 až 129 spisu) a možnosťou zaujať k nim stanovisko (viď rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 13. januára 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike). Ďalej namietal možnosť oboznámiť sa so žiadosťou vyšetrovateľa adresovanou súdu z 1. apríla 2015 a zo 6. mája 2015 (č.l. 150 a 171 spisu),

so súdmi spismi sp.zn. 19C/199/2005, 10C/163/2001 a 18C/227/2004, s možnosťou sa k nim vyjadriť. Podľa dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a konanie je postihnuté aj inou takou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie súdu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), lebo rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, arbitrárne a nepreskúmateľné. Navrhol, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný považoval dovolanie žalobcu za neopodstatnené, ním uvádzanú judikatúru za neaplikovateľnú v danej veci, navrhol predmetné dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

4. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Pokiaľ bolo dovolanie v čase jeho podania prípustným prostriedkom nápravy, umožňujúcim dovolací prieskum, potom tieto účinky (a následky) sa uznávajú i v budúcnosti. Prežarovanie princípov právneho štátu do ústavného poriadku nachádza svoje normatívne vyjadrenie v ustanovení § 470 ods. 2 vete prvej CSP. Fundamentom je právna istota, ktorá v sebe nesie znaky ochrany nadobudnutých práv a s tým spojenej dôvery v právo.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) zistil, že dovolanie podala včas strana v spore (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že žalobca podal dôvodne dovolanie, v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

6. Za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy bolo dovolanie spôsobilé vyvolať sledovaný právny účinok pri vadách zmätočnosti (§237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.), i keď jeho prípustnosť z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplyvala, alebo bola zákonom vylúčená (§ 238 ods. 5 O.s.p.), ako je to v tejto veci; v takom prípade vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. prípustnosť dovolania nezakladali, na takto prípadne uplatnené dovolacie dôvody nebolo možné prihliadať (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 44/2015, 2 Cdo 151/2015, 3 Cdo 90/2011, 4 Cdo 588/2015, 5 Cdo 424/2015, 6 Cdo 26/2016, 7 Cdo 36/2016, 8 Cdo 27/2016).

7. Žalobca v dovolaní odvolaciemu súdu vytýka, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k ním podanému odvolaniu z 10. augusta 2015 (č.l. 188 spisu), v dôsledku čoho nemal možnosť vyjadriť sa k nemu. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

8. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalobcu (viď č.l. 183 až 184 spisu) sa písomne vyjadril žalovaný 10. augusta 2015 (č.l. 188 spisu), žalobca ale nemal

možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd mu toto vyjadrenie žalovaného nedoručil. Odvolací súd však na vyjadrenie žalovaného pri rozhodovaní prihliadal (viď str. 4 bod 3 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

9. Pokiaľ ide o nedoručenie návrhu žalovaného na „doplnenie dôkazov“ z 29. októbra 2014 s prílohami (č.l. 126 až 129 spisu) a nemožnosti žalobcu vyjadriť sa k nemu pred súdom prvej inštancie, dovolací súd považuje v tejto časti námietku za neopodstatnenú. Súd prvého stupňa nevykonal žiaden dôkaz, na ktorý sa predmetný návrh odvolával a pri rozhodovaní z označených dôkazov ani nevychádzal. V tejto súvislosti preto nemohla vzniknúť žiadna ujma na právach žalobcu. Tento záver platí aj ohľadne námietky spočívajúcej v neumožnení oboznámiť sa s pripojenými súdnymi spismi č.k. 19C/199/2005, č.k. 10C/163/2001 a č.k. 18C/227/2004. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo 17. apríla 2015 vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal uvedené dôkazy, ku ktorým žalobca uviedol, že trvá na vykonaní ním navrhnutých dôkazoch, následne využil právo záverečnej reči, v ktorej sa vyjadril k veci i k priebehu celého konania v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p. (viď č.l. 154 spisu). Prípadné nesprávnosti v konaní pred súdom prvej inštancie spájané s tým, že príslušný dôkaz nebol vykonaný predpísaným spôsobom ale nezakladajú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď R 142/2014, R 42/1993, R 125/1999). Pokiaľ ide o nedostatky, ktoré by prípadne vyšli najavo v konaní pred súdom prvej inštancie, je nutné vzhliadnuť i k tomu, že ich dovolateľ mal možnosť uplatniť a usilovať o reparáciu už v odvolaní, ktoré podal proti rozsudku súdu prvej inštancie (viď č.l. 163 a 183 spisu). Aj v danej veci sú plne opodstatnené závery naďalej vyplývajúce z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu v zmysle ktorej: „Podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ nie je splnená v prípade, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania, napríklad tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie (R 39/1993 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). Takéto dovolateľom tvrdené vady (i keby k nim v konaní došlo) môžu zakladať tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), samé osebe ale nezakladajú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

10. K dovolateľom tvrdenému odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť aj v dôsledku toho, že napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti v zmysle ustanovenia §157 ods. 2 O.s.p., je nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné.

11. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 (dostupné na http://www.supcourt.gov.sk/data/files/1198_zbierka_1_2016.pdf).

12. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím súdu prvej inštancie obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutia.

13. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu (viď vyššie bod 7 a 8) vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietaj vady zmätočnosti. Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a §450 CSP).

14. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3

CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.